

Intelektualni Rezultat IO6:

KATALOG PRIPOROČIL IN MOŽNOSTI NADALJNEGA UKREPANJA (TRAJNOST)

Februar 2023

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Intelektualni Rezultat IO6:

KATALOG PRIPOROČIL IN MOŽNOSTI NADALJNEGA UKREPANJA (TRAJNOST)

Izjava o omejitvi odgovornosti:

Podpora Evropske komisije pri izdelavi te publikacije ne pomeni, da komisija odobrava vsebino publikacije, ki odraža izključno stališča avtorjev. Komisija tudi ne prevzema nobene odgovornosti za kakršnokoli uporabo informacij iz publikacije.

Predlagana navedba / citat:

ACCESSCULT konzorcij (2020). "IO6: TRAJNOST - KATALOG PRIPOROČIL IN MOŽNOSTI NADALJNEGA UKREPANJA. Dostopno na: <https://accesscult.eu/intellectual-outputs/>

Več informacij o accesscult projektu najdete na:

<https://www.accesscult.eu/>

Avtorji:

Mirian Santamaria Peláez, Univerza v Burgosu (UBU)

Amara García Belloso, Združenje za evolucijo in vzgojno psihologijo otrok, mladih, starejših in invalidov (INFAD)

Urša Valič, Alenka Bratulovč, Univerza v Ljubljani (UL)

Darja Ivanuša Kline, Narigona Jahiri, INUK inštitut (INUK)

Ernesta Molotkienė, Univerza Klaipedos (KU)

Asta Grušelionienė in Agnė Adomaitytė, Zgodovinski muzej Male Litve, (MLIM)

Louise Moody, Univerza Coventry (CU)

Kerrie Suteu, Culture Coventry (CC)

Sofia Mastrokourou, Istituto dei Sordi di Torino (IST)

Kazalo vsebine

1. UVOD	4
2. O6/A1 - POSLOVNI NAČRT	5
2.1. Metodologija	5
2.2. Seznam ugotovljenih izkoristljivih rezultatov projekta	6
2.3. Podrobni poslovni načrti za izbrane uporabne rezultate	8
2.4. Načrti izkoriščanja posameznih partnerjev	8
3. O6/A2 – EU mreža muzejskih ambasadorjev dostopnosti	9
3.1. Vloga in profil ambasadorjev	9
3.2. Izbirni postopek	10
3.3. Seznam potrjenih veleposlanikov	11
4. O6/A3 - KATALOG PRIPOROČIL ZA SISTEME IN OBLIKOVALCE POLITIK	12
4.1. ECTS certificiranje	13
4.2. Zakonodajni postopki	13
4.3. Spodbujanje certifikatov o dostopnosti	13
4.4. Usposabljanje o dostopnosti	13
4.5. Pomožne tehnologije	14
4.6. Vključujoča razlaga	14
4.7. Strategija dostopnosti	14
4.8. Partnerstvo z združenji invalidov	14
4.9. Promocija in najboljše prakse	15
5. O6/A4 - KATALOG VIROV FINANCIRANJA IN MOŽNOSTI IZVAJANJA NADALJNIH DEJAVNOSTI	16
5.1. Programi financiranja Evropske unije (EU)	16
5.2. Financiranje nacionalnih in lokalnih oblasti	16
5.3. Zasebne fundacije in programi družbene odgovornosti podjetij	16
5.4. Množično financiranje	17
5.5. Sponzorstvo	17

1. UVOD

"Katalog priporočil in možnosti nadaljnega ukrepanja" je sestavni del trajnostnega načrta projekta AccessCULT, katerega cilj je zagotoviti, da se rezultati projekta uveljavijo in ohranijo v vsaki partnerski državi.

Načrt vključuje štiri dejavnosti:

O6/A1 - Poslovni načrt,

O6/A2 - Mreža muzejskih ambasadorjev dostopnosti,

O6/A3 – Katalog priporočil za oblikovalce sistemov in politik ter

O6/A4 - Katalog virov financiranja in možnosti izvajanja nadaljnjih dejavnosti.

Načrt raziskuje poslovne priložnosti na odprtem trgu, prihodnje možnosti financiranja, trajnostni učinek, postopke certificiranja in druga trajnostna vprašanja.

Na podlagi poslovnega načrta sta bila pripravljena dva kataloga, ki sta naslovlila oblikovalce sistemov in politik s priporočili za prehod iz neformalnega v formalno izobraževanje ter identificirala vire financiranja in možnosti izvajanja nadaljnjih dejavnosti.

V drugi polovici projekta so vsi partnerji prispevali tudi k mreži eu muzejskih ambasadorjev dostopnosti, ki je usmerjena v spodbujanje dostopnosti muzejev in drugih ustanov kulturne dediščine v EU in po vsem svetu.

2. O6/A1 - POSLOVNI NAČRT

Cilj projekta ACCESSCULT je izboljšati dostop do kulturne dediščine za vse, tudi za invalide in starajoče se prebivalstvo. Projekt se zaveda pomembne priložnosti, ki jo kulturna dediščina ponuja za socialno vključevanje, gradnjo skupnosti, neformalno izobraževanje in vseživljenjsko učenje, ter si prizadeva zagotoviti, da dostopnost ne bo predstavljala ovire. Glede na to, da na svetu živi milijarda ljudi z določeno obliko invalidnosti in da je v EU približno 24 % oseb, starih 16 let in več, invalidnih, je potreba po enakopravnem vključevanju v družbo in dostopni kulturni dediščini velika in vse večja.

Kot odgovor na to potrebo je projekt ACCESSCULT razvil poslovni načrt, ki zagotavlja, da se rezultati projekta ohranijo in uveljavijo v vsaki partnerski državi. V poslovnem načrtu so opredeljene poslovne priložnosti na odprtem trgu, prihodnje možnosti financiranja, trajnostni učinek v različnih scenarijih itd., pri čemer so upoštevane tudi lokalne okoliščine. Cilj je izvajati nadaljnje dejavnosti in doseči optimalno trajnost rezultatov projekta.

2.1. Metodologija

Priprava poslovnega načrta je potekala v več fazah. Na začetku so partnerji sodelovali pri identificiranju potencialnih izkoristljivih rezultatov projekta in določili časovni načrt za implemetacijo teh rezultatov. Nato so se osredotočili na izpopolnjevanje potencialnih izkoristljivih rezultatov projekta, pripravo podrobnih opisov in izdelavo poslovnega načrta z uporabo metodologije Business Model Canvas. Ob tem je vsak partner izdelal še načrt izkoriščanja rezultatov projekta znotraj lastne organizacije.

Business Model Canvas je orodje strateškega upravljanja, ki se uporablja za vizualizacijo, analizo in razvoj poslovnega modela. Gre za predlogo, ki povzema ključne elemente poslovnega modela podjetja, vključno s ponudbo vrednosti, ciljnim segmenti strank, ključnimi partnerji, tokovi prihodkov, stroškovno strukturo in drugimi. Model je razdeljen na več delov, od katerih vsak predstavlja drug vidik poslovnega modela. Z izpolnitvijo vsakega od razdelkov z ustreznimi informacijami lahko podjetja ugotovijo morebitne prednosti in slabosti ter pripravijo jasen in jedrnat načrt, kako bodo uresničila poslovno priložnost.

2.2. Seznam ugotovljenih izkoristljivih rezultatov projekta

Seznam potencialnih izkoristljivih rezultatov projekta je bil oblikovan z metodo brainstorminga, čemur je sledila določitev časovnega okvira, v katerem bi jih bilo mogoče izvesti.

Rezultati projekta, ki jih je mogoče izkoristiti	Kratkoročno	Dolgoročno
Zagotavljanje tečajev ACCESSCULT za strokovnjake s področja kulturne dediščine na temo dostopne kulturne dediščine.	X	
Interno usposabljanje za novo/ostalo osebje v partnerskih organizacijah	X	
Kampanja za ozaveščanje o pomenu dostopne kulturne dediščine.	X	
Ponudba različnih storitev na področju dostopnosti za muzeje in druge kulturne organizacije (npr. revizije dostopnosti, oblikovanje paketa novih storitev za invalide itd.)	X	
Oblikovanje lokalnih delovnih skupin za izboljšanje dostopnosti kulturnih ustanov (sestavljenih iz predstavnikov invalidskih organizacij, kulturnih ustanov in lokalnih oblikovalcev politike).		X
Razvoj tečajev o dostopnosti na drugih področjih (npr. na področju športa, izobraževanja, dobrotelčnosti, kulture, zdravja itd.)		X

Razvoj podobnega tečaja za turistične vodnike		X
Organizacija občasnih obiskov muzejev za invalide in osebe brez invalidnosti.	X	
Ponudba poletnih šol na temo dostopne kulturne dediščine na partnerskih univerzah.		X
Redna mednarodna konferenca o dostopnosti kulturne dediščine	X	
Pridobitev certifikata AccesCULT za strokovnjake s področja kulturne dediščine (neformalno)	X	
Prijava za akreditacijo tečajev za univerze		X
Razvoj politik oz. smernic o dostopnosti v kulturnih organizacijah		X
Razvoj standardov za dostopnost v kulturnih organizacijah		X
Razvoj certifikata za dostopno kulturno organizacijo		X
Uporaba gradiva, razvitega za različne univerzitetne in strokovne predmete.	X	
Povečanje ozaveščenosti med oblikovalci politik	X	

2.3. Podrobni poslovni načrti za izbrane uporabne rezultate

Identificirani rezultati, ki jih je mogoče izkoristiti in jih je mogoče izvesti v kratkem času (v enem letu ali manj), so bili podrobno opisani in za vsakega od njih je bil pripravljen poslovni načrt po metodologiji Business Model Canvas.

V teh načrtih, ki so priloženi v Dodatku 1, so opisani potrebni koraki za uresničitev teh uporabnih rezultatov. Vsak načrt je prilagojen specifičnim rezultatom, ki jih želi doseči, ob upoštevanju dejavnikov, kot so financiranje, osebje in časovne omejitve. Ti načrti so zasnovani tako, da so praktični, izvedljivi in dosegljivi v kratkem časovnem okviru, kar zagotavlja nadaljnje izkoriščanje rezultatov projekta.

2.4. Načrti izkoriščanja posameznih partnerjev

V nadaljevanju so bili razviti načrti izkoriščanja posameznih partnerjev. Ti so ključni del dejavnosti izkoriščanja v okviru projekta AccessCult programa ERASMUS+. V teh načrtih so opisane strategije in ukrepi, ki jih bo vsak partner sprejel, da bi zagotovil učinkovito uporabo in ohranjanje rezultatov in izidov projekta tudi po koncu njegovega trajanja.

Načrti izkoriščanja posameznih partnerjev so priloženi v Dodatku 2.

3. O6/A2 – EU mreža muzejskih ambasadorjev dostopnosti

Mreža ambasadorjev dostopnih muzejev je zasnovana kot skupnost strokovnjakov in raziskovalcev z vsega sveta, ki se zavzemajo za vključevanje in dostopnost v muzejih in doživetjih kulturne dediščine, tako na kraju samem kot na spletu. Mreža je bila ustanovljena za spodbujanje dialoga o dostopni kulturni dediščini med različnimi deležniki. Njen cilj je tudi premostiti vrzel in izboljšati razumevanje med strokovnjaki s področja kulturne dediščine in invalidnimi obiskovalci kulturne dediščine.

3.1. Vloga in profil ambasadorjev

Ključna vloga vsakega ambasadorja je spodbujati dostopnost kulturne dediščine in biti most med strokovnjaki s področja kulturne dediščine in obiskovalci z različnimi potrebami.

Poleg tega so bili ambasadorji povabljeni k:

- opozarjanju na vprašanja o dostopnosti in spodbujanju k ukrepom za dostopnost v svojem delovnem okolju in/ali v vseh skupnostih, povezanih s kulturno dediščino.
- rednemu sodelovanju s strokovnjaki s področja kulturne dediščine in njihovemu spodbujanju, da upoštevajo in izboljšajo (ne)dostopnost svojih muzejskih razstav in dogodkov.
- Sodelovanju s skupnostmi invalidov (npr. invalidskimi združenji in/ali posamezniki), da se od njih učijo in soustvarjajo dostopne muzeje in znamenitosti kulturne dediščine.
- Sodelujejo z ustreznimi zainteresiranimi stranmi in nosilci odločanja, da bi se seznanili s predpisi, financiranjem in krepitvijo ukrepov za dostopnost (npr. lokalne, regionalne in nacionalne oblasti ter oblikovalci politik).
- Spremljanju tekočih zadev in smernic glede dostopnosti, raziskav in praks ter po možnosti prispevanju k njihovemu razvoju in razširjanju.

Za ustvarjanje sinergij in premostitev vrzeli med strokovnjaki s področja kulturne dediščine in javnostjo, ki potrebuje dostopne storitve in infrastrukturo, so zaželeni profili:

- invalidi
- delavci v muzejih, galerijah in na področju kulturne dediščine (kustosi, vodniki)
- vodje muzejev, galerij in kulturne dediščine
- raziskovalci, profesorji in študenti muzeologije, heritologije, zgodovine in umetnostne zgodovine, arheologije za javnost, invalidskih študij itd.
- strokovnjaki, strokovnjaki in zagovorniki na področju invalidnosti, vključevanja in dostopnosti (vodniki in asistenti za dostopnost, vodje invalidov, delovni terapevti),
- drugi zainteresirani strokovnjaki ali posamezniki.

3.2. Izbirni postopek

10

Partnerji so pripravili seznam kontaktov in v več krogih razdelili vabilo.

Vsi zainteresirani ambasadorji so bili pozvani, da predložijo:

- potrditveno elektronsko sporočilo, v katerem so izrazili zanimanje, da postanejo ambasadorji, in se strinjali z objavo svojega profila na spletnem mestu AccessCult,
- naslov, ime in priimek,
- delovno mesto/profesionalni profil, institucijo in državo,
- kratek strokovni opis (največ 100 besed),
- kontaktna e-pošta in telefonska številka,
- fotografija.

Navedeni podatki so objavljeni na spletni strani AccessCULT.

3.3. Seznam potrjenih veleposlanikov

DRŽAVA	Št. potrjenih veleposlanikov
<i>Italija</i>	3
<i>Litva</i>	4
<i>Slovenija</i>	6
<i>Španija</i>	11
<i>Združeno kraljestvo</i>	5
<i>SKUPNO</i>	29

Potrjeni ambasadorji so objavljeni na spletni strani [AccessCult](#), v razdelku [Mreža muzejskih ambasadorjev dostopnosti](#) z njihovimi osnovnimi informacijami, opisom profila, kontaktnimi podatki in fotografijo. Vabilo [lahko](#) najdete tudi na spletni strani.

4. O6/A3 - KATALOG PRIPOROČIL ZA SISTEME IN OBLIKOVALCE POLITIK

V današnji družbi je dostopnost bistvena sestavina enakopravnega vključevanja v družbo. Žal je sektor kulturne dediščine, vključno z muzeji, galerijami in spomeniki, invalidom pogosto nedostopen, kar jim onemogoča polno uživanje in doživljanje teh ustanov. Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije živi milijarda ljudi z neko obliko invalidnosti, na ravni EU pa je približno 24 % oseb, starih 16 let in več, prijavilo invalidnost. Poleg tega se prebivalstvo EU intenzivno stara, število oseb s potrebami po dostopu pa je precejšnje in narašča.

Projekt AccessCULT se je začel izvajati z namenom reševanja tega vprašanja z izobraževanjem študentov, bodočih strokovnjakov in sedanjega osebja na področju kulturne dediščine, da bi izboljšali dostop za vse. Projekt priznava pomen kulturne dediščine pri zagotavljanju socialne vključenosti, občutka skupnosti, neformalnega izobraževanja in vseživljenjskega učenja. Zato dostopnost ne bi smela biti ovira za te ustanove.

Boljše vključevanje z interpretacijo kulturne dediščine ni le družbena odgovornost, temveč tudi poslovni imperativ, ki predstavlja tržni potencial za turizem. Z zagotavljanjem dostopnosti objektov kulturne dediščine se bo povečal njihov potencial za privabljanje večjega števila obiskovalcev, vključno z invalidi, ki so bili tradicionalno izključeni iz teh doživetij. Zato je ključno, da oblikovalci politik in sistemi sprejmejo priporočila in strategije, ki zagotavljajo dostopnost za vse.

V pomoč oblikovalcem politik in sistemom smo v AccessCULT pripravili katalog priporočil za prehod dejavnosti AccessCULT iz neformalnega v formalno izobraževanje. Ta priporočila vključujejo:

4.1. ECTS certificiranje

V izobraževalnih programih s področja kulturne dediščine bi bilo treba uvesti certifikat evropskega sistema prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS) za priznavanje in potrjevanje usposabljanja in znanja o dostopnosti.

4.2. Zakonodajni postopki

Vzpostaviti in uveljaviti je treba politike in smernice, ki bodo zagotavljale, da bodo spomeniki kulturne dediščine dostopni invalidom. To bi moralo vključevati gradbene predpise in standarde, revizije dostopnosti in usposabljanje osebja, ki se ukvarja s kulturno dediščino.

4.3. Spodbujanje certifikatov o dostopnosti

Spodbujanje uporabe "potrdil o dostopnosti" v kulturnih organizacijah in celo njihova zakonska obveza bi pomenila pomemben korak naprej pri spodbujanju dostopnosti za invalide. Ti certifikati bi morali biti zasnovani tako, da bi vključevali proces nenehnega izboljševanja, da bi bila okolja vedno bolj dostopna za vse. Takšen pristop bi kulturne organizacije spodbudil, da dajo prednost dostopnosti, tako v smislu fizičnega dostopa do prostorov kot tudi programov, ki so vključujoči za vse.

4.4. Usposabljanje o dostopnosti

Zaposleni na področju kulturne dediščine se morajo usposablјati o vprašanih dostopnosti, vključno z zavedanjem o invalidnosti, komunikacijo in znakovnim jezikom. To jim bo pomagalo, da bodo bolje razumeli in služili obiskovalcem s posebnimi potrebami. Poleg tega je priporočljivo, da se osebje kulturne dediščine udeleži tudi usposabljanja o "metodoloških strategijah za lažje učenje" za invalide. To vključuje uporabo različnih orodij, kot so podnaslovljeni videoposnetki, razlagalna besedila, listi z nalogami, socialne zgodbe, študije primerov, vodniki itd. Te strategije so namenjene temu, da se invalidom približajo resničnosti ter jim pomagajo bolje razumeti in sodelovati pri doživljanju kulturne dediščine.

4.5. Pomožne tehnologije

Spodbujati je treba uporabo podpornih tehnologij, kot so avdio vodniki, taktilni modeli in oznake v Braillovi pisavi, da bodo spomeniki kulturne dediščine dostopni invalidom. Pomembno je opozoriti, da uporaba pomožnih tehnologij ne sme nadomestiti običajnih metod posredovanja informacij. Namesto tega bi morala služiti kot dopolnilo obstoječim metodam in razširiti možnosti za dostop do informacij na različne načine.

4.6. Vključujoča razlaga

Interpretacija mora biti osredotočena na vključujočnost, kar pomeni, da mora biti dostopno ljudem z različnimi učnimi stili in sposobnostmi. To lahko vključuje uporabo preprostega jezika, izogibanje žargonu in zagotavljanje vizualnih pripomočkov.

4.7. Strategija dostopnosti

Razvijti je potrebno celovito strategijo za izboljšanje dostopnosti v ustanovah kulturne dediščine, ki bo vključevala vse zainteresirane strani, vključno z osebami s potrebami po dostopu, strokovnjaki s področja kulturne dediščine in oblikovalci politik. Zagotoviti je potrebno, da se dostopnost upošteva v vseh fazah načrtovanja in izvajanja projektov kulturne dediščine, vključno z načrtovanjem, gradnjo in prenovo. Zagotoviti je potrebno, da bo dostopnost vključena v vse vidike upravljanja kulturne dediščine, vključno z razstavami, dogodki in trženjem.

4.8. Partnerstvo z združenji invalidov

Vzpostaviti je potrebno partnerstva z organizacijami, ki zastopajo osebe s potrebami po dostopu, da se zagotovi, da se njihov glas sliši in da se njihove potrebe obravnavajo. Invalidi morajo biti vključeni kot ocenjevalci, sodelavci, soustvarjalci in potrjevalci vseh izboljšav dostopnosti.

4.9. Promocija in najboljše prakse

Spodbujati je potrebno najboljše prakse na področju dostopne kulturne dediščine z nagradami, publikacijami in drugimi oblikami priznavanja.

Zagotavljanje dostopnosti za vse je bistvenega pomena za doseganje socialne vključenosti, občutka skupnosti, neformalnega izobraževanja in vseživljenjskega učenja. Projekt AccessCULT oblikovalcem politik in sistemom zagotavlja potrebna orodja in priporočila za izboljšanje dostopnosti in odpravo ovir za invalide v ustanovah kulturne dediščine. Z izvajanjem teh priporočil bodo ustanove kulturne dediščine postale dostopnejše, kar bo omogočilo bolj vključujočo in prijetnejšo izkušnjo za vse.

5. O6/A4 - KATALOG VIROV FINANCIRANJA IN MOŽNOSTI IZVAJANJA NADALJNJIH DEJAVNOSTI

Cilj projekta AccessCULT je izboljšati dostop do kulturne dediščine za invalide in osebe s potrebami po dostopu. Projekt priznava pomemben tržni potencial za turizem in družbeno odgovornost pri zagotavljanju, da lahko vsakdo uživa v kulturni dediščini. V tem katalogu virov financiranja in možnosti izvedbe so predstavljene potencialne možnosti financiranja za partnerstvo AccessCULT, da bi lahko nadaljevalo s prizadevanji za trajnost in čim večji učinek svojega dela.

Možni prihodnji viri financiranja:

5.1. Programi financiranja Evropske unije (EU)

EU zagotavlja različne programe financiranja, kot so program Erasmus+, program Obzorje Evropa in Evropski socialni sklad, ki podpirajo projekte, povezane z dostopnostjo, kulturo in izobraževanjem. Partnerstvo AccessCULT lahko preuči te programe, da bi zagotovilo financiranje za nadaljnje dejavnosti.

5.2. Financiranje nacionalnih in lokalnih oblasti

Nacionalne in lokalne vlade imajo lahko programe financiranja, ki podpirajo dostopnost in kulturno dediščino. Partnerstvo lahko razišče te možnosti financiranja in se prijavi na razpise za podporo nadaljnjim dejavnostim.

5.3. Zasebne fundacije in programi družbene odgovornosti podjetij

Zasebne fundacije in korporacije imajo pogosto možnosti financiranja, ki podpirajo pobude družbene odgovornosti, vključno z dostopnostjo in kulturno dediščino. Partnerstvo lahko razišče te organizacije in se prijavi za možnosti financiranja, ki so skladne s cilji projekta AccessCULT.

5.4. Množično financiranje

Množično financiranje je priljubljena metoda za zbiranje sredstev za projekte. Partnerstvo lahko oblikuje kampanjo množičnega financiranja za zbiranje sredstev za določene nadaljnje dejavnosti.

5.5. Sponzorstvo

Partnerstvo lahko poišče priložnosti za sponzorstvo pri podjetjih ali organizacijah, ki delijo njegove vrednote in cilje.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KDO SMO

